



hebben aan de wedstrijd deelgenomen

hetzelfde zand
dezelfde zon
dezelfde zee

je zat de voorlaatste dag
van je vakantie
op een terras van de dijk
van het frans-vlaamse zeestadje
wissant
wat te rusten na het middageten
je zag vele mensen voorbijkomen
maar geen enkele jood of moslim
en je dacht:
zand, zee en zon zijn toch van
iedereen?
zou het ook de wil
van jahweh en allah

niet kunnen zijn daarvan hier te
komen genieten?

de dag daarop
de laatste dag van je vakantie
wandelde je voor de laatste keer
over de dijk
en wat zag je daar
op de stenen bank
in het zonnetje zitten?
zowaar een echt
moslimgezinnetje:
jong-baardige vader
en een even jonge moeder
met fraaie
nauwsluitende hoofddoek
en alvast al twee kindjes
waarvan één nog in de koets

je zag
dat ze feestelijk gekleed waren.
je dacht:
ha ja het is suikerfeest
ze vieren het einde
van de ramadam
je sprak ze aan en zei:
nu schrijf ik gisteren
een stukje over jullie
je zag de ouders benieuwd
naar je komende uitleg kijken.
ja zei je:
gisteren schreef ik nog:
waarom komen
hier geen moslims?
het zand de zon
en de zee zijn toch van iedereen?
zou allah

ook niet graag hebben
dat jullie daarvan komen genieten?
en kijk:
nu zie ik jullie moslims hier zitten
je groette hen nog en zei:
jullie geven jullie kinderen
een zonnige opvoeding
je zag ze je blij toeknikken
& je dacht:
is het niet dezelfde god
die ons samen laat genieten
van hetzelfde zand
en dezelfde zon
en dezelfde zee?

LUC VERSTEYLEN

489

God (vierde vervolg)

God zij met ons

'God zij met ons!' is een vrome wens wanneer men een belangrijke onderneming aanvat.

'God met ons' kan gezien worden als een vertaling van de Hebreeuwse naam 'Immanuel'. Met die naam noemde *Jesaja* het kind van wie hij voorspelde dat het geboren zou worden in de koninklijke familie van Juda, waar Achaz koning was; het zou steeds voor het goede kiezen en het kwade verwerpen. (zie Jes. 7,14) Naar die naam en dat kind verwijst Matteüs bij de aangekondigde geboorte van Jezus: 'Dit alles is gebeurd opdat in vervulling zou gaan wat bij monde van de profeet door de Heer is gezegd: "De maagd zal zwanger zijn en een zoon baren, en men zal hem de naam Immanuel geven," wat in onze taal betekent "God met ons"'. (Mat. 1,23)

In de Bijbel komt de uitdrukking 'God (zij) met ons' enkele keren voor, onder meer 'De HEERE, onze God, zij met ons, gelijk als Hij geweest is met onze vaders; Hij verlate ons niet, en begeve ons niet.' (1 Kon. 8,57; Statenvertaling) De Nieuwe Bijbelvertaling heeft hier: 'Moge de HEER,

onze God, ons bijstaan, zoals hij onze voorouders heeft bijgestaan. Moge hij zich om ons blijven bekommeren en ons niet in de steek laten.'

De Nederlandse rijksdaalder en de gulden hadden als randschrift 'God zij met ons', en in de Eerste Wereldoorlog droegen de soldaten van het Duitse keizerlijk leger een koppelriem met een gesp waarop de woorden *Gott mit uns*. Dezelfde koppelriem met dezelfde gesp droegen de soldaten van Hitlers *Wehrmacht* in de Tweede Wereldoorlog.

Als van/door God gezonden

Als iemand opdaagt om in een benarde situatie een goede oplossing aan te bieden, kan hij bij het onthaal de volgende woorden horen: 'Je komt als van God gezonden!'. Wie die woorden uitspreekt, voelt waarschijnlijk geen directe binding met het eerste hoofdstuk van het Johannes-evangelie. Daar staat over Johannes de Doper: 'Er kwam iemand die door God was gezonden; hij heette Johannes. Hij kwam als getuige, om van het licht te getuigen, opdat iedereen door hem zou

geloven.' (Joh. 1,6-7) De Statenvertaling heeft letterlijk: 'Er was een mens van God gezonden, wiens naam was Johannes'. Verderop in hetzelfde evangelie: 'Hij die door God gezonden is, spreekt de woorden van God, en God schenkt de Geest in overvloed.' (Joh. 3,34)

Toen de oude Tobit (honderdtwaalf jaar) op sterven lag, liet hij zijn zoon bij zich komen om hem een en ander te zeggen, onder meer 'Tobias, ga met je kinderen weg van hier. Wijk uit naar Medië, want ik geloof wat God bij monde van Nahum over Nineve gezegd heeft. Ik geloof dat alles zal gebeuren wat de profeten van Israël, die door God gezonden zijn, over Assyrië en Nineve hebben voorgezgd.' (Tob. 14,3-4)

In Gods hand

Bij een gevaarlijke onderneming kan men zeggen: 'Ach, heb vertrouwen, we zijn in Gods hand'. De 'hand van God' is een 'pars pro toto', het deel staat voor het geheel, de 'hand' staat voor 'God'. (*Wordt vervolgd*)

BART MESOTTEN

MIJN NAAM IS

Eefje – Evita – Eva

Kunnen we de namen Eefje en Evita duiden, wil een lezeres weten. Bij eerstgenoemde denken we sinds de zomer van 1995 steevast aan Eefje Lambrecks, die samen met haar vriendin An Marchal het slachtoffer werd van Dutroux. Bij de naam Evita komt ons meteen de Argentijnse first lady Evita Perón voor de geest, ook met dank aan musicalcomponist Andrew Lloyd Webber...

Eefje en Evita zijn, net als de zich aan Franse wortels lavende verkleinvorm Evelien (in alle schrijfwijzen), natuurlijk afgeleiden van de 'moedernaam' Eva. Dat tussen aanhalingstekens gebruiken we – of wat had u gedacht – bepaald niet toevallig, aangezien de naam tot in eeuwigheid van dagen voor velen allereerst zal verwijzen naar ons aller Bijbelse moeder. De naam stamt uit het Hebreeuws en betekent 'de barende'.

Nu we toch zijn aanbeland bij de stammoeder van de mensheid kan het geen kwaad om die Bijbelse achtergrond even in herinnering te brengen. In de Schrift lezen we in het boek Genesis dat God Adam schiep door leven te blazen in het 'stof der aarde'. Later creëerde Hij Eva uit een van Adams ribben. Welk doel God met deze schepping had, leest in de hedendaagse taal van De Nieuwe Bijbelvertaling als volgt: „Hij zegende hen en zei tegen hen: 'Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag: heers over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over alle dieren die op de aarde rondkruipen.'"

In hun paradijselijke verblijfplaats mochten onze oerouders eten van alle fruit, behalve van de vruchten van de boom van de kennis van goed en kwaad. Maar toen liet Eva zich verleiden door een slang en proefde ze toch, net als Adam overigens. Prompt werden beide zich bewust van hun naaktheid en gingen ze zich daarvoor schamen. Bovendien werden ze gestraft met verbanning naar de 'echte' wereld, de talloos uitgebeelde verdrijving uit de Hof van Eden. Volgens de geschriften van de niet door de traditie weerhouden joodse en christelijke schrijvers aanvaardde Eva nederig haar straf en leidde ze een boetvaardig bestaan in afwachting van de vergeving, die het paradijs weer zou openen.

Vanaf Sint-Justinus wordt deze Bijbelse Eva in verband gebracht met Onze-Lieve-Vrouw. Eva, stammoeder van de mensheid, werd bedrogen door het serpent. Maria, wier goddelijke kind de kop van het serpent zou verspletteren, is de vijandin van de Slang en Moeder van de mensheid, in Christus herboren. En zoals wijlen pater Tillo van Biervliet destijds aan zijn naamsuitleg toevoegde, je kunt de lettervolgorde Eva omkeren en zo Maria begroeten met ave, wees gegroet. Bovendien, aldus pater Tillo, zouden we beter spreken van Adams gelukkige schuld, aangezien hij voor ieder van ons zo'n Verlosser heeft verdiend! De gedachtenis van de Bijbelse Adam en Eva valt overigens op 19 december.

En de zalige en heilige Eva's dan? De martelares Eva is de schutshelike van de Franse stad Dreux, waar haar relieken worden vereerd in de monumentale Saint-Pierre. Haar feestdag is 6 september. Bekend is eveneens de zalige Eva, soms bestempeld als heilige. Zij was een kluisenares nabij de Saint-Martin in Luik en bevriend met de heilige Juliana van Cornillon. Deze Eva werd geboren tussen 1205 en 1210. Uit haar opvoeding en uit het feit dat ze Juliana's kerk financieel ondersteunde, kan worden opgemaakt dat haar familie vermogend was. En dus ook dat deze wellicht niet was opgezet met Eva's roeping. Slechts na aandringen van Juliana legde de familie zich daarbij neer.

Eva werd Juliana's vertrouweling, die haar geregeld opzocht in haar kluis en daar haar verlangen uitte om het feest van het heilig Sacrament kerkelijk te laten erkennen. Toen Juliana uit Cornillon moest vluchten, zocht zij onderdak bij haar vriendin, die zo getuige kon zijn van Juliana's mystieke ervaringen. Aanvankelijk hield Eva zich op de achtergrond, maar na Juliana's dood op 2 april 1258 spande zij zich op haar beurt in om Sacramentsdag te doen instellen. Door haar aandringen bij de Luikse bisschop Hendrik van Gelderen verkreeg zij dat Urbanus IV op 8 september 1264 een bulle uitvaardigde met het decreet ter instelling van Sacramentsdag voor de hele Kerk. De paus verzocht haar de tekst ervan te verspreiden. Eva overleed omstreeks 1265 en werd in de Luikse Sint-Maartenskerk begraven. In 1746 werden haar relieken bijgezet onder het Sint-Maartensaltaar. Nog altijd wordt de zalige Eva gevierd op 25 juni, in Luik evenwel op 14 maart.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

In tegenstelling tot vorige keer zijn de kalenderblaadjes deze week maar karig gevuld. Er zijn hooguit twee weerspreuken op te vinden: één voor morgen, de feestdag van Leopoldus en dan nog één voor maandag, de feestdag van Elisabeth.

Eerst die voor morgen:

LEOPOLDUS DIE GOED WEDER VINDT BLIJFT DAN DAGEN GOED GEZIND

Uitkijken dus naar eventueel mooi weer morgen...

Op basis van het weer van volgende maandag zou je kunnen voorspellen wat voor winter we gaan krijgen. Want, zegt de enige Vlaamse weerspreuk voor die dag:

SINTE LIESBETH DOET VERSTAAN HOE DE WINTER ZAL VERGAAN

En de Duitse boeren hadden vroeger al even weinig inspiratie voor die dag, want ook zij zeiden:

ST. ELISABETH SAGT'S AN WAS DER WINTER FÜR EIN MANN

We zijn nu half-november en de dagen worden al maar korter. Eigenaardig genoeg lees je in de oude volkskalenders eigenlijk maar weinig over het korten van de dagen. Als vanaf eind volgende maand de dagen daarentegen weer zullen gaan lengen, dan volgt de ene spreuk na de andere. Over het korte van de dagen zeggen oude kalenders alleen dat deze maand alleen al de dagen maar liefst bijna anderhalf uur korter worden, of – om heel precies te zijn – 1 uur en 24 minuten.

KRISTIEN VAN ZUMMEREN